POHJAVESIEN SUOJELUN JA KIVIAINESHUOLLON YHTEENSOVITTAMINEN POHJOIS-POHJANMAALLA – Vaihe 3
Liite 3

Kallioperän kiviainesalueiden luontoselvitykset

Marianne Tolonen
Ari Lyytikäinen (toim.)

Alavieska

Kohde: Sakkoperä

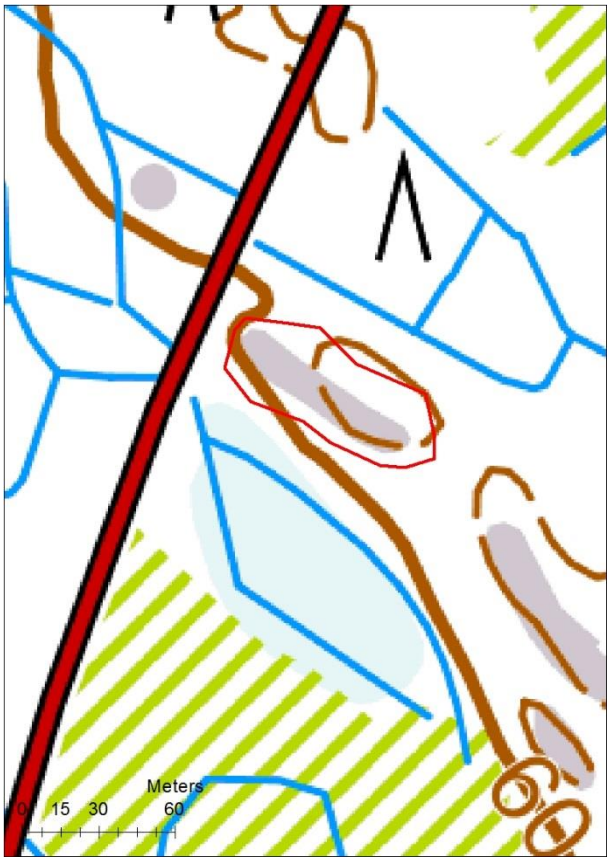

Kunta: Alavieska

Tunnus: HCBJ-2015-32

Koordinaatit: X: 7118581 Y: 379515

Laatuluokka-arvio: TIEL1995: II

Pinta-ala: 0,27 ha.

Kivilaji: Vulkaniitti

Tilavuusarvio: ei toistaiseksi tiedossa

Sijainti ja kulkuyhteydet

Kohde sijaitsee noin 12 kilometrin matkan päässä Alavieskasta idän suuntaan ja vain noin puoli kilometriä Sakkoperästä etelään. Päällystetty tie kulkee kohteen vieritse vain kymmenen metrin päässä sen länsirajasta. Lähin asutus on noin puolen kilometrin päässä kohteesta.

Kohdetta ympäröivät luontotyypit

Kohteen eteläpuolella on laaja avohakkuualue, jolla kasvaa enää vain jokunen nuori kuusi, muutama varttunut mänty ja haapa. Kohteen pohjoispuolella on varttunutta mäntyä, nuorta, varttuvaa ja varttunutta kuusta, nuorta ja varttuvaa harmaaleppää, sekä nuorta hieskoivua kasvavaa metsää. Metsän läpi kulkee syvä, kaivettu oja. Alue on mahdollisesti ollut aikoinaan soistunutta VMT-tyypin tuoretta kangasta.

Kohteen yleiskuvaus, luontotyypit ja lajit

Kohteella ei ole näkyviä kalliopaljastumia tai irtolohkareita. Puusto on harvennettua talousmetsää, joka koostuu pääosin harvasta, varttuneesta männystä. Seassa on hieman myös nuorta, varttuvaa ja varttunutta kuusta, nuorta hieskoivua, sekä hieskoivun ja haavan taimia. Maahan jäänyttä harvennusjätettä on näkyvillä jonkin verran. Kohde on saattanut olla alkuperäiseltä metsätyypiltään jopa VMT-tyypin tuore kangas, mutta on nykyisin muuttunut sekä kohteella että sen ympäristössä tehtyjen metsätaloustoimenpiteiden seurauksena valokasvilajeja suosivammaksi ja muistuttaa jo enemmän kuivahkoa kangasta.

Maisema- monimuotoisuus- ja virkistyskäyttöarvot

Kohteella ei ole merkittävää maisema-, monimuotoisuus-, tai virkistyskäyttöarvoa käsiteltyjen metsien ja erityisesti kohteen eteläpuolisen avohakkuun takia, eikä kohteella ole näkyviä kalliopaljastumia. Avohakkuun itäreunalla on pieni rakennus, mahdollisesti metsästysmaja tms., joka viittaa alueen jonkinasteiseen virkistyskäyttöön.

Soveltuvuus kiviainesten ottoon

Kallioalue soveltuu kiviainesten ottoon, koska alueella ei ole erityisiä luonto-, maisema- eikä virkistyskäyttöarvoja.

Kohde: Tuppikallio länsi

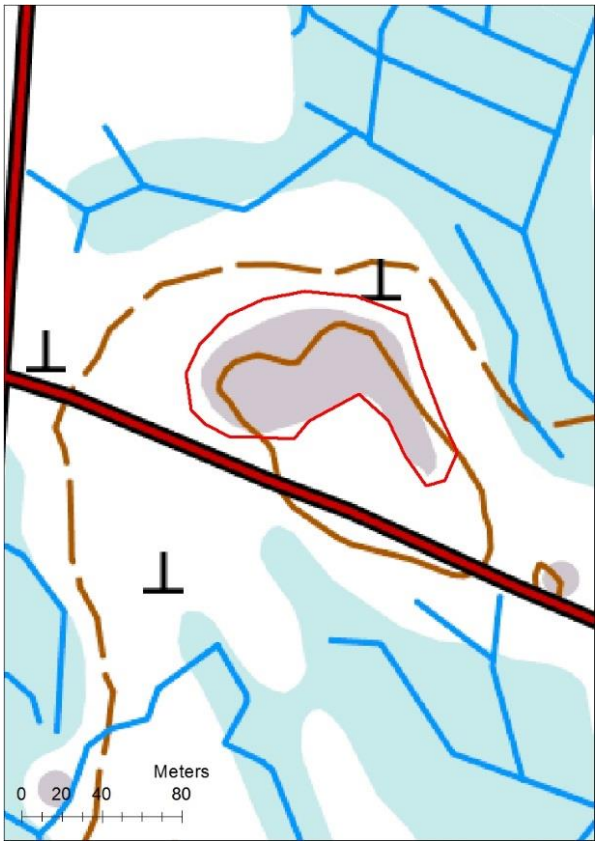

Kunta: Alavieska

Tunnus: SMH$-2010-054

Koordinaatit: X: 7116985 Y: 364294

Laatuluokka-arvio: TIEL1995: II

Pinta-ala: 0,75 ha

Kivilaji: Mafinen vulkaniitti

Tilavuusarvio: 17673

Sijainti ja kulkuyhteydet

Kohde sijaitsee noin 11 kilometrin matkan päässä Alavieskasta länsi-lounaan suunnassa. Kartan perusteella alueelle pääsee kahta reittiä: joko Yli-Kääntästä etelään kääntyvää tietä tai kulkemalla vajaat kaksi kilometriä Kähtävältä etelään ja kääntymällä luoteeseen suuntaavalle tielle. Jälkimmäinen tie on hyväkuntoinen, mutta kapea soratie, joka kulkee aivan kohteen etelärajan vieritse. Tie yhtyy kohteen länsirajan lähistöllä kulkevaan, pohjoisesta tulevaan soratiehen. Kohteen lähistöllä ei ole asutusta.

Kohdetta ympäröivät luontotyypit

Kohteen etelärajan ja tien väliin jää harvennettu, nuorehkoa ja varttuvaa kasvatusmännikköä kasvava EVT-tyypin kuivahko kangas. Aluerajan pohjoispuolinen metsä koostuu pääosin varttuvasta männystä ja lisäksi nuorista ja varttuvista kuusista EVT-tyypin kankaalla, jolla esiintyy myös satunnaisia irtolohkareita. Rajauksen länsipuolella on saman metsätyypin harvennettua, varttuvaa männikköä, jonka seassa on lisäksi nuorta ja varttuvaa kuusta ja hieskoivua. Kyseisellä harvennusalueella maassa on runsaasti hakkuujätettä. Rajauksen ulkopuolelle jääviä kankaita ympäröivät sorateiden lisäksi ojitusalueet.

Kohteen yleiskuvaus, luontotyypit ja lajit

Kohde koostuu laakeista, hieman yli metrin ympäröivää maastoa korkeammalle kokoavista kalliopaljastumista ja sen lomassa olevasta EVT-tyypin kuivahkosta ja ECT-tyypin kuivasta kankaasta. Puusto on nuorehkoa ja varttuvaa mäntyä. Kallioilla esiintyy mm. harmaa-, valko-, ja palleroporonjäkälää, puna-, puikko-, ja jauhetorvijäkälää, tinajäkälää, karttajäkälää, isohirvenjäkälää, kalliokarsta-, ja kivitierasammalta ja kangaskarhunsammalta. Alueella havaittiin merkkejä eläimistöstä hirven papanakasan muodossa.

Maisema- monimuotoisuus- ja virkistyskäyttöarvot

Kohteella ei ole merkittäviä maisema-, monimuotoisuus-, tai virkistyskäyttöarvoja, sillä kohteen ja sen ympäristön metsät ovat metsätalouskäytössä, ja nämä ovat puolestaan suurimmaksi osaksi ojitusalueiden ympäröimiä.

Soveltuvuus kiviainesten ottoon

Kallioalue soveltuu kiviainesten ottoon, koska alueella ei ole erityisiä luonto-, maisema- eikä virkistyskäyttöarvoja.

Haapajärvi

Kohde: Penttilä

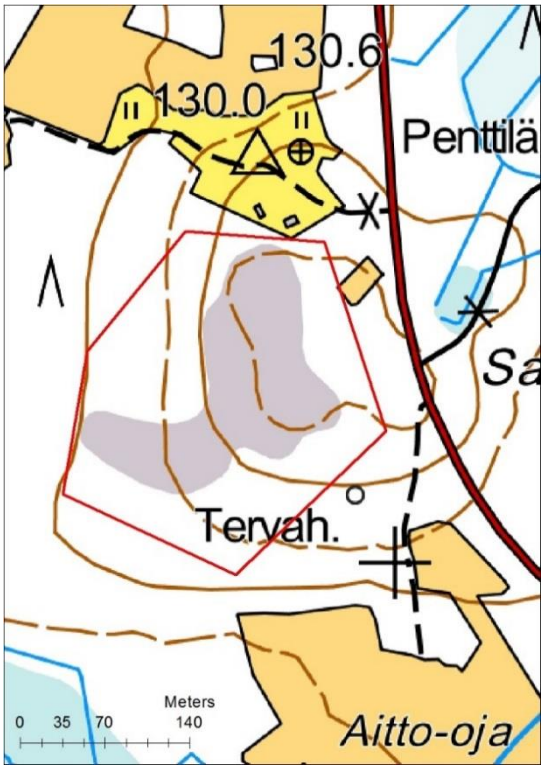

Kunta: Haapajärvi

Tunnus: KRK2-2011-80

Koordinaatit: X: 7086142 Y: 420864

Laatuluokka-arvio: TIEL1995: III

Pinta-ala: 5,17 ha

Kivilaji: Intermediäärinen vulkaniitti

Tilavuusarvio: 117990

Sijainti ja kulkuyhteydet

Kohde sijaitsee noin 19 kilometrin matkan päässä Haapajärven kuntakeskuksesta pohjoiseen. Kohteelle kulkee Olkkolasta luoteeseen kääntyvä hyväkuntoinen, yksityinen soratie. Risteyksestä soratien länsipuolella sijaitsevalle kohteelle on matkaa 4,7 km. Kohteen itäraja alkaa 40 metrin päässä tiestä. Lisäksi kohteen itä-kaakkoispuolella kulkee maastoautokelpoinen ajoura.

Kohdetta ympäröivät luontotyypit

Kohteen etelä-kaakkoispuolella on noin kaksi metriä korkeaa mäntytaimikkoa, jolla on myös runsaasti noin kolmemetrisiä hieskoivun taimia. Kohteen lounaispuolella on pieneltä osin jopa rajauksen sisäpuolelle yltävää VMT-tyypin tuoretta kangasta, jolla kasvaa varttuvaa ja varttunutta kuusta. Metsikössä on nähtävillä merkkejä aikoinaan tehdyistä hakkuista, mutta alue on nykyisin jo miltei luonnontilaisen kaltainen. Kohteen luoteisnurkalla on puolestaan pienialainen, miltei luonnontilaisen kaltainen lehtomainen kangas, jolla kasvaa pääosin varttuneita, mutta myös varttuvia ja vanhojakin kuusia. Metsikössä esiintyviä lajeja ovat mm. mustikka, puolukka, metsäalvejuuri, metsäimarre, käenkaali, oravanmarja, riidenlieko, metsätähti ja metsälauha. Kohteen pohjoispuolella on ilmeisesti jo käytöstä poistettu pelto latorakennelmineen. Itäpuolella rajaa on pienialainen peltolaikku, ja sen eteläpuolella aurattua kangasta, jolla kasvaa hyvin tiheässä nuorta hieskoivua ja harmaaleppää.

Kohteen yleiskuvaus, luontotyypit ja lajit

Kohteen etelänurkalla on edellisessä kappaleessa mainittua taimikkoa. Valtaosa kohteesta on nuorehkoa varttuvaa talousmäntymetsää. Seassa esiintyy lisäksi varttuneita ja satunnaisia vanhojakin mäntyjä, jonkin verran varttuvaa ja varttunutta kuusta, sekä varttuvaa, kitukasvuista hieskoivua. Maaperä on pääosin sammalten ja jäkälien peittämää kivikkoa/lohkareikkoa. Topografia on pienimuotoisesti kumpuilevaa ja paikoin kukkulamainen. Korkeusero ympäröivään maastoon verrattuna on enimmillään noin 1,5 metriä. Alue on pääosin EVT-tyypin kuivahkoa kangasta, sekä osittain ECT-tyypin kuivaa kangasta. Alueella esiintyviin kasvilajeihin lukeutuvat mm. harmaa-, pallero- ja valkoporonjäkälä, seinäsammal, metsäkerrossammal, mustikka, puolukka, variksenmarja, juolukka, kataja ja kanerva. Kohteen eteläosassa taimikkoalueen lähistöllä on

kaksi pientä, vierekkäistä mesotrofista lähdettä (420825, 7086065), joissa kasvaa mm. hetesirppisammalta, haprarahkasammalta ja jokapaikansaraa. Kohteen länsipuolisko on miltei luonnontilaisen kaltaista VMT-tyypin tuoretta kangasta. Puusto on sekametsää, josta valtaosa on nuorta, varttuvaa ja varttunutta kuusta. Lisäksi alueella kasvaa varttunutta mäntyä, sekä nuorta ja varttuvaa hieskoivua.

Maisema- monimuotoisuus- ja virkistyskäyttöarvot

Valtaosalla kohteesta ei ole huomattavaa maisema-arvoa, sillä kivikot ja lohkareikot ovat melko matalia ja pääosin pohja- ja kenttäkerroskasvillisuuden peitossa, ja lisäksi alueen puusto on valtaosin nuorehkoa, varttuvaa metsätalousmetsää. Monimuotoisuus- ja maisema-arvoja kohteelle tuovat kuitenkin sen länsipuoliskon ja tätä ympäröivät metsät, jotka ovat lahopuun puuttumista lukuun ottamatta luonnontilaisen kaltaisia. Kohteella on myös kaksi vierekkäistä mesotrofista lähdettä. Kohteella voi olla virkistyskäyttöarvoa esim. marjastuksen vuoksi.

Soveltuvuus kiviainesten ottoon

Kallioalue soveltuu kiviainesten ottoon, koska alueella ei ole erityisiä luonto-, maisema- eikä virkistyskäyttöarvoja.

Kalajoki

Kohde: Hangaskatko

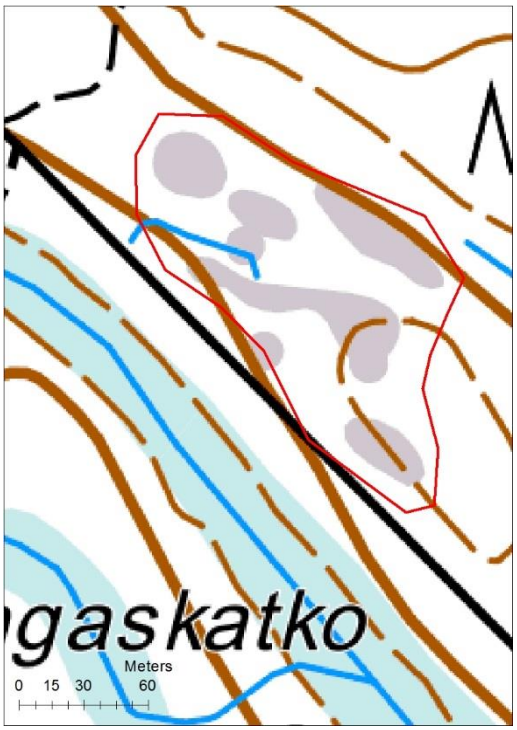

Kunta: Kalajoki

Tunnus: HCBJ-2015-9

Koordinaatit: X: 7104421 Y: 345689

Laatuluokka-arvio: TIEL1995: I

Pinta-ala: 1,53 ha

Kivilaji: Mafinen vulkaniitti

Tilavuusarvio: ei toistaiseksi saatavilla

Sijainti ja kulkuyhteydet

Kohde sijaitsee noin 13 kilometrin matkan päässä Himangalta, ja kohteelle voidaan kulkea lukuisia eri sorateitä pitkin, esimerkiksi Kärkisestä lounaaseen kääntyvää tai Puusaaresta pohjoiseen kääntyvää tietä. Em. teiltä kääntyy kaakon suuntaan tie, johon sen koillispuolella sijaitseva kohde osin rajoittuu. Kohteen läheisyydessä sen luoteispuolella kulkee metsä- tai kaivinkoneen ajoura. Kohteen lähistöllä ei ole asutusta.

Kohdetta ympäröivät luontotyypit

Kohteen pohjois-koillispuolella on hyvin tiheä, varttuva kasvatusmännikkö, jossa esiintyy myös hieman varttuvaa kuusta ja hieskoivua, sekä muutamia varttuneita mäntyjä ja hieskoivuja. Metsä on saattanut olla aikoinaan VMT-tyypin tuoretta kangasta, mutta on sittemmin tehtyjen metsätaloustoimenpiteiden seurauksena muuttunut ja muistuttaa jo kuivahkoa kangasta. Kohteen luoteispuolella on varttuvaa mäntyä kasvava alue, jonka seassa esiintyy nuorta ja varttuvaa kuusta ja varttuvaa hieskoivua. Alue on aiemmin ollut VMT-tyypin tuoretta kangasta, mutta on nyt muuttunut valokasvilajisempaan suuntaan.

Kohteen yleiskuvaus, luontotyypit ja lajit

Kohteella on monia kalliopaljastumia, jotka ovat paikoin noin metrin ympäröivää maastoa korkeampia. Kalliot ovat valtaosin poronjäkälien peittämiä. Alueella kasvaa pääasiassa noin viiden metrin korkuista nuorta mäntyä, ja lisäksi hieman myös varttuvaa mäntyä, kuusta ja hieskoivua, sekä hieskoivun taimia ja nuoria yksilöitä. Alueella esiintyy EVT-tyypin kuivahkoa kangasta, ECT-tyypin kuivaa kangasta, sekä hieman ClT-tyypin karukkokangastakin. Alueella on saattanut ennen metsätaloustoimenpiteiden muuttavaa vaikutusta olla nykyistä enemmän EVT-tyypin kuivahkoa kangasta ja VMT-tyypin tuoretta kangastakin, jotka ovat sittemmin alkaneet muistuttaa kuivaa ja kuivahkoa kangasta. Kallioilla esiintyviä lajeja ovat pallero-, harmaa-, ja valkoporonjäkälän ohella mm. kivitierasammal, kalliokarstasammal, kivikynsisammal, puna-, puikko- ja jauhetorvijäkälä, korpikarhunsammal, tinajäkälä ja karttajäkälä. Eläimistön edustajista alueella havaittiin yksi pajulintu.

Maisema- monimuotoisuus- ja virkistyskäyttöarvot

Kohteella ei ole juurikaan maisema-, monimuotoisuus-, tai virkistyskäyttöarvoa käsiteltyjen metsien vuoksi. Lisäksi metsätaloustoimenpiteet vähentävät myös kalliopaljastumien maisemallista arvoa. Kalliot eivät muutoinkaan erotu maastossa huomattavalla tavalla suhteellisen matalan topografiansa takia.

Soveltuvuus kiviainesten ottoon

Kallioalue soveltuu kiviainesten ottoon, koska alueella ei ole erityisiä luonto-, maisema- eikä virkistyskäyttöarvoja.

Kohde: Kohnankalliot

Kunta: Kalajoki

Tunnus: ROK$-2007-9

Koordinaatit: X: 7109454 Y: 346772

Laatuluokka-arvio: TIEL1995: III

Pinta-ala: 1,24 ha

Kivilaji: Granodioriitti

Tilavuusarvio: 165000

Sijainti ja kulkuyhteydet

Kohde sijaitsee noin 12 kilometrin matkan päässä Himangalta itään. Kohteelle voidaan kulkea kahta reittiä: joko Pöntiön koillispuolelta, tieltä 7730 kaakkoon kääntyvää soratietä tai Pöntiön kaakkoispuolelta, tieltä 18053 koilliseen kääntyvää soratietä. Molemmilta sorateiltä kääntyy lopulta tienhaara kaakkoon, joka kulkee kohteen ohitse vain noin 70 metrin päässä kohteen pohjoisrajasta. Soratiet ovat kapeahkoja, mutta hyväkuntoisia. Alue sijaitsee kaukana asutuksesta.

Kohdetta ympäröivät luontotyypit

Kohteen pohjoispuolella olevan kaivetun ojan varrella kasvaa harvahkosti varttunutta kuusta ja mäntyä, sekä varttuvaa ja varttunutta hieskoivua. Ojan varsi on luultavasti ollut aikoinaan soistunutta VMT-tyypin tuoretta kangasta ja osin jopa soistunutta lehtomaista kangasta. Ojan ja kohteen pohjoisrajan väliin jäävällä alueella on harvennettu metsäalue, jolla kasvaa hyvin harvassa varttunutta mäntyä, kuusta ja hieskoivua. Kaivettua ojaa lähellä oleva osa on todennäköisesti ollut aikoinaan VMT-tyypin tuoretta kangasta, joka on harvennuksen seurauksena muuttunut kasvistoltaan kuivahkoa kangasta muistuttavaksi. Etelämpänä, kohteen pohjoisrajaa reunustavalla alueella lienee ollut EVT-tyypin kuivahko kangas, joka puolestaan muistuttaa nykyisin jo kuivaa kangasta. Alueella esiintyy satunnaisesti irtolohkareita, joiden halkaisija on keskimäärin puolen metrin luokkaa. Kohteen länsi-, etelä-, ja itärajaa ympäröi taimikkoalue, jolla kasvaa neljästä viiteen metriä korkeaa mäntyä, jonka seassa on samankorkuista nuorta hieskoivua.

Kohteen yleiskuvaus, luontotyypit ja lajit

Kohteen aluerajauksen alue on noin 1,5 metriä muuta ympäristöä korkeampi alue, jolla on laakeahkoja, poronjäkäläpeitteisiä kalliopaljastumia ja satunnaisia, halkaisijaltaan keskimäärin puolimetrisiä, mutta joitain tätä suurempiakin irtolohkareita. Puusto on noin neljämetristä, melko harvaa mäntytaimikkoa, jonka seassa esiintyy harvahkosti kasvavaa saman korkuista nuorta hieskoivua. Lisäksi alueella on muutamia varttuvia ja varttuneita, kituvia mäntyjä, sekä muutama varttuva hieskoivu. Aluerajan itäosassa on lisäksi varttuneiden haapojen ja mäntyjen rykelmä. Kallioiden lomassa oleva kangas on ollut aikoinaan kenties EVT-tyypin kuivahkon kankaan ja ECT-tyypin kuivan kankaan mosaiikkia, mutta muistuttaa nykyisin jo valtaosin kuivaa kangasta. Kallioilla esiintyviä lajeja ovat harmaa-, valko-, ja palleroporonjäkälän lisäksi mm. seinäsammal, kivikynsisammal, kalliokarstasammal, kivitierasammal, karttajäkälä, kaarrekarve, puna-, jauhe- ja puikkotorvijäkälä. Merkkejä alueen eläimistöstä havaittiin ainoastaan muutamien hirven papanakasojen muodossa.

Maisema- monimuotoisuus- ja virkistyskäyttöarvot

Alueella ei ole juurikaan maisema-, monimuotoisuus-, tai virkistyskäyttöarvoja, sillä sekä kohteen että sen ympäristön metsät ovat valtaosin taimikkoa ja muilta osin käsiteltyjä metsätalousmetsiä. Lisäksi taimikko vie maisema-arvoa myös sen lomassa esiintyviltä kallioilta, jotka eivät muutoinkaan erotu merkittävästi ympäristöstään, sillä ne ovat muodoltaan laakeahkoja ja suhteellisen matalia.

Soveltuvuus kiviainesten ottoon

Kallioalue soveltuu kiviainesten ottoon, koska alueella ei ole erityisiä luonto-, maisema- eikä virkistyskäyttöarvoja.

Kohde: Kärkisräme

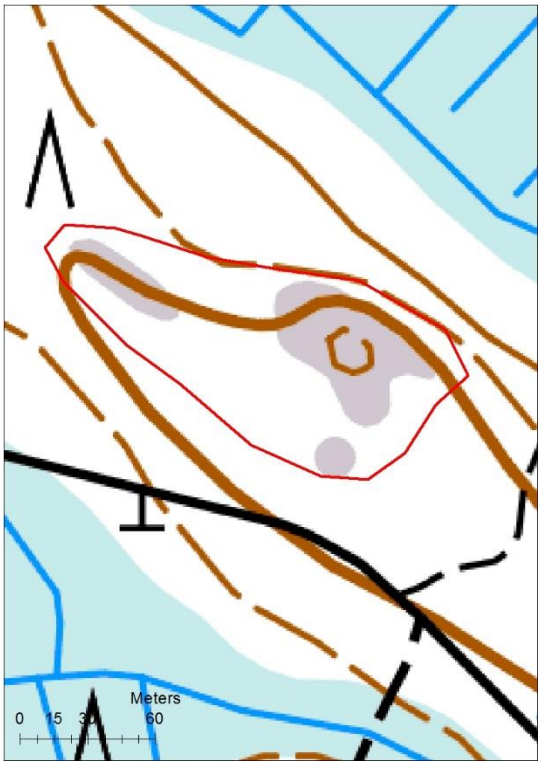

Kunta: Kalajoki

Tunnus: HCBJ-2015-7

Koordinaatit: X: 7104609 Y: 345534

Laatuluokka-arvio: TIEL1995: I

Pinta-ala: 1,14 ha.

Kivilaji: Mafinen vulkaniitti

Tilavuusarvio: ei toistaiseksi tiedossa

Sijainti ja kulkuyhteydet

Kohde sijaitsee noin 13 kilometrin matkan päässä Himangalta, ja kohteelle voidaan kulkea lukuisia eri sorateitä pitkin, esimerkiksi Kärkisestä lounaaseen kääntyvää tai Puusaaresta pohjoiseen kääntyvää tietä. Em. teiltä kääntyy kaakon suuntaan tie, joka kulkee vain 27 metrin päässä kohteen lounaisrajasta. Kohteen läheisyydessä sen kaakkoispuolella kulkee metsä- tai kaivinkoneen ajoura. Kohteen lähistöllä ei ole asutusta.

Kohdetta ympäröivät luontotyypit

Kohteen kaakkoispuolella on varttuvaa mäntyä kasvava alue, jonka seassa esiintyy nuorta ja varttuvaa kuusta ja varttuvaa hieskoivua. Alue on aiemmin ollut VMT-tyypin tuoretta kangasta, mutta on nyt muuttunut valokasvilajisempaan suuntaan. Kohteen luoteispäädyn lounaispuolella on miltei luonnontilaisen kaltaista VMT-tyypin tuoretta kangasta. Alueen puusto on varttunutta männikköä, jonka seassa on paikoin tiheästikin nuorta, varttuvaa ja varttunutta kuusta. Lähempänä metsäautotietä puusto muuttuu varttuvaa ja varttunutta kuusta ja varttunutta mäntyä kasvavaksi metsäksi. Kohteen luoteispuolella on harvennettua, varttuvaa kasvatusmännikköä. Kohteen luoteispäädyn koillispuolella on tiheä, nuorista ja varttuvista männyistä koostuva kasvatusmetsä.

Kohteen yleiskuvaus, luontotyypit ja lajit

Kohteella on monia kalliopaljastumia, jotka jäävät topografialtaan suhteellisen mataliksi. Kalliot ovat valtaosin poronjäkälien peittämiä. Alueella kasvaa pääasiassa noin viiden metrin korkuista nuorta mäntyä, ja lisäksi hieman myös varttuvaa mäntyä, kuusta ja hieskoivua, sekä hieskoivun taimia ja nuoria yksilöitä. Alueella esiintyy EVT-tyypin kuivahkoa kangasta, ECT-tyypin kuivaa kangasta, sekä hieman ClT-tyypin karukkokangastakin. Alueella on saattanut ennen metsätaloustoimenpiteiden muuttavaa vaikutusta olla nykyistä enemmän EVT-tyypin kuivahkoa kangasta ja VMT-tyypin tuoretta kangastakin, jotka ovat sittemmin alkaneet muistuttaa kuivaa ja kuivahkoa kangasta. Kallioilla esiintyviä lajeja ovat pallero-, harmaa- ja valkoporonjäkälän ohella mm. kivitierasammal, kalliokarstasammal, kivikynsisammal, puna-, puikko- ja jauhetorvijäkälä, korpikarhunsammal, tinajäkälä ja karttajäkälä. Kohteen keskellä on nuorta ja varttuvaa hieskoivua sekä varttuvaa mäntyä kasvava tiheikkö. Tämän länsi-luoteispuolella puusto koostuu varttuvista ja varttuneista männyistä, joiden seassa on nuorta, varttuvaa ja varttunutta kuusta. Lisäksi alueella on hieman myös varttuvaa ja varttunutta haapaa, nuorta ja varttuvaa hieskoivua ja nuorta harmaaleppää. Alue lienee ollut kokonaisuudessaan VMT-tyypin tuoretta kangasta, mutta nyt osa tästä on muuttunut kuivahkoa kangasta muistuttavaksi. Luoteeseen päin mentäessä vastaan tulee matalahko, poronjäkälien ja seinäsammalen peitossa oleva kalliopaljastuma, jonka puusto on pääasiassa harvaa, varttunutta mäntyä. Eläimistön edustajista alueella havaittiin koppelo.

Maisema- monimuotoisuus- ja virkistyskäyttöarvot

Kohteella ei ole juurikaan maisema-, monimuotoisuus-, tai virkistyskäyttöarvoa käsiteltyjen metsien vuoksi. Kohteen luoteispäädyssä ja tämän lounaispuolella on kuitenkin miltei luonnontilaisen kaltaisia alueita. Metsätaloustoimenpiteet vähentävät kaakkoisosan kalliopaljastumien maisemallista arvoa. Kalliot eivät muutoinkaan erotu maastossa huomattavalla tavalla suhteellisen matalan topografiansa takia.

Soveltuvuus kiviainesten ottoon

Kallioalue soveltuu kiviainesten ottoon, koska alueella ei ole erityisiä luonto-, maisema- eikä virkistyskäyttöarvoja.

Kohde: Moskuankalliot 2

Kunta: Kalajoki

Tunnus: ROK$-2007-6

Koordinaatit: X: 7111018 Y: 340411

Laatuluokka-arvio: TIEL1995: II-IV

Pinta-ala: 10,37 ha

Kivilaji: Kiilleliuske

Tilavuusarvio: 800000

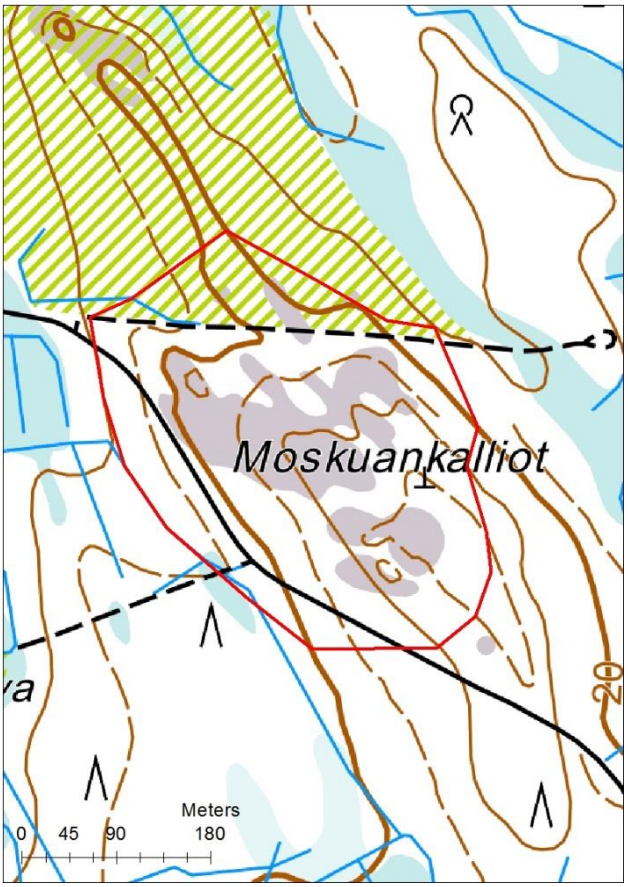

Sijainti ja kulkuyhteydet

Kohde sijaitsee noin 30 kilometrin matkan päässä Kalajoelta lounaaseen ja noin viisi kilometriä Himangalta koilliseen. Himangan ja Pöntiön väliseltä tieosuudelta (tie 7730) kääntyy luoteeseen kohtuullisen hyvässä kunnossa oleva, kohteen aluerajan länsiosan lävistävä metsäautotie, jota kuljetaan vain 650 metriä kohteen etelärajalle. Valtaosa kohteesta sijoittuu tien koillispuolelle. Lisäksi metsäautotieltä kääntyy idän suuntaan aluerajan pohjoisosan läpi kulkeva, maastoautokelpoinen ajoura.

Kohdetta ympäröivät luontotyypit

Kohteen aluerajaa ympäröi pohjoisessa entinen avohakkuualue, jolla kasvaa nykyisin lähinnä nuorta hieskoivua ja harvahkoa mäntytaimikkoa. Aluerajan välittömässä läheisyydessä koilliskulmassa on valtaosin varttunutta ja lisäksi varttuvaa kuusta kasvava metsäkaistale, joka lienee ollut soistunutta tuoretta kangasta, mutta on sittemmin ojitettu ja kuivahtanut. Kohteen itärajaa reunustaa noin kuusimetrinen nuori männikkö. Kaakkoiskulmaa reunustaa kallionmurskaus/soranottoalue.

Kohteen yleiskuvaus, luontotyypit ja lajit

Aluerajan pohjoisosan läpi kulkevan ajouran pohjoispuolinen osa on entistä avohakkuualuetta, jolla kasvaa pääasiassa tiheää, kahdesta neljään metriin korkeaa nuorta hieskoivua, sekä hieskoivun taimia. Seassa on harvahkosti kasvavia, noin 1,5 metriä korkeita männyn taimia. Alueella on myös muutamia varttuneita mäntyjä ja haapoja. Ajouran eteläpuolisen alueen koillisnurkalla itärajaa reunustava kuusimetrinen nuori männikkö yltää osin aluerajauksen sisäpuolelle. Ajouran eteläpuolisen alueen luoteis-pohjoisosassa on varttuvaa, noin 10 metriä korkeaa, harvennettua kasvatusmännikköä. Mäntyjen seassa kasvaa lisäksi varttuvaa kuusta ja kuusen taimia. Alue on saattanut aiemmin olla VMT-tyypin tuoretta kangasta, mutta metsätaloustoimenpiteiden seurauksena kasvillisuus on muuttunut ja alue muistuttaa jo nykyisin enemmän kuivahkoa kangasta. Metsän keskellä kohoaa kaakko-luode -suuntaisia kalliopaljastumia, jotka nousevat loivasti kaakkoa kohti, mutta ovat koillis-lounaisreunoiltaan paikoin melko jyrkästikin nousevia. Kalliot ovat kuitenkin kokonaisuudessaan sileähköiksi hioutuneita. Itään päin mentäessä maasto muuttuu kalliopaljastumien runsastuessa niiden lomassa esiintyvien EVT-tyypin kuivahkon kankaan ja ECT-tyypin kuivan kankaan mosaiikiksi. Tällä alueella kalliot ovat laajoja ja laakeita, ja nousevat hyvin loivasti etelää kohti. Puusto on noin kuusimetristä ja koostuu nuorista ja kituvista, varttuvista männyistä. Seassa on muutamia varttuneitakin mäntyjä, sekä muutamia nuoria ja varttuvia rauduskoivuja. Kalliopaljastumat ovat valtaosin palleroporonjäkäläpeitteisiä, lisäksi niillä esiintyviin lajeihin lukeutuvat mm. harmaaporonjäkälä, isohirvenjäkälä, kivikynsisammal, korpikarhunsammal, kivitierasammal, kalliokarstasammal, sekä puna- ja tähtitorvijäkälä. Metsä jatkuu kohteen aluerajan eteläosassa olevan kallionmurskaus/soranottoalueen reunalle saakka. Kohteen kallioalueet nousevat tasaisen loivasti luoteis-pohjoisosista etelä-kaakkoa kohti ja ovat korkeimmillaan soranottoalueen reunalla, jossa ne kohoavat noin 2-2,5 metriä ympäristöä korkeammalle. Soranottoalueen pohjoispuolella olevan metsäalueen lounais-länsireunalla puusto on harvennettua, varttuvaa ja varttunutta mäntyä kasvavaa talousmetsää, jolla esiintyy myös varttuvaa ja varttunutta kuusta, sekä nuorta ja varttuvaa

hieskoivua. Alue lienee aikoinaan ollut VMT-tyypin tuoretta kangasta, jonka lajisto on muuttunut metsätaloustoimenpiteiden seurauksena valokasvien suuntaan. Metsäautotien länsipuolella on harvennettua, varttuvaa ja hieman varttunuttakin mäntyä kasvavaa talousmetsää ja paikoin myös varttuvien ja varttuneiden yksilöiden kuusikkoa. Eläimistön edustajista kohteella havaittiin kaksi metsäkanalintua, jotka olivat todennäköisesti naarasteeriä.

Maisema- monimuotoisuus- ja virkistyskäyttöarvot

Kohteen laajoja ja osin monimuotoisiakin kalliomuodostelmia lukuun ottamatta kohteella ei ole huomattavaa maisema-, monimuotoisuus- tai virkistyskäyttöarvoa, sillä sekä kohteen että sen ympäristön metsät ovat joko käsiteltyjä metsätalousmetsiä tai taimikkoa. Lisäksi kohteen eteläosassa ja sen ympäristössä on jo olemassa oleva kallionmurskaus/soranottoalue, mikä alentaa alueen maisema- ja virkistyskäyttöarvoa.

Soveltuvuus kiviainesten ottoon

Kallioalue soveltuu kiviainesten ottoon, koska alueella ei ole erityisiä luonto-, maisema- eikä virkistyskäyttöarvoja.

Pyhäjärvi

Kohde: Murtomäki

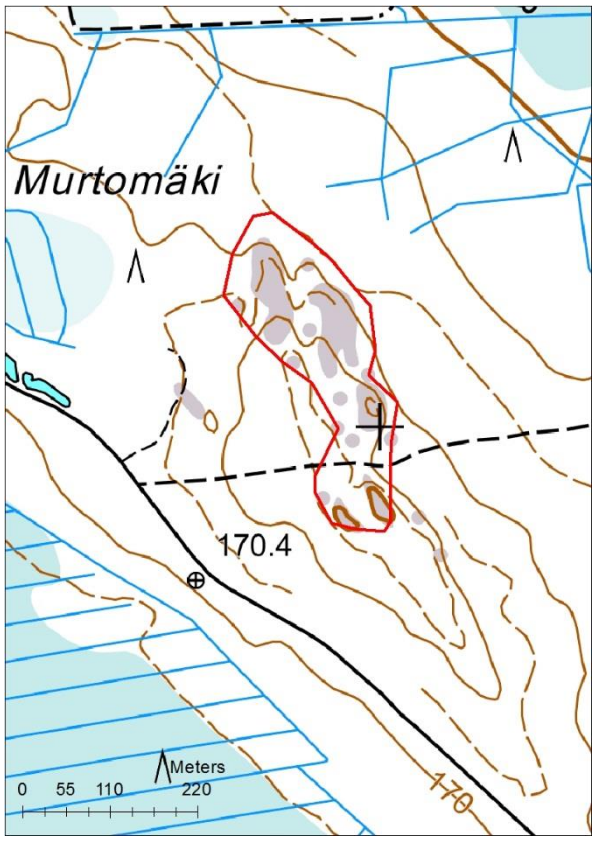

Kunta: Pyhäjärvi

Tunnus: KRK2-2011-103

Koordinaatit: X: 7066049 Y: 436978

Laatuluokka-arvio: TIEL1995: I

Pinta-ala: 4,17 ha

Kivilaji: Intermediäärinen vulkaniitti

Tilavuusarvio: 134685

Sijainti ja kulkuyhteydet

Kohde sijaitsee noin 18 kilometrin matkan päässä Pyhäjärven keskustaajamasta (Pyhäsalmi) lännen suunnassa. Kohteelle kuljetaan tietä 27, kunnes 4,5 kilometrin päässä Parkkimasta länteen saavutaan etelän suuntaan kääntyvälle kapeahkolle, kohtuullisen hyvässä kunnossa olevalle metsäautotielle. Murtomäen harjun lähistöllä metsäautotieltä kääntyy itään maastoautokelpoinen ajoura, joka lävistää kohteen eteläosan. Matkaa metsäautotieltä ajouraa pitkin kohteen aluerajalle kertyy n. 230 metriä.

Kohdetta ympäröivät luontotyypit

Ajouran pohjoispuolisen aluerajan kaakkoispuolella on varttunutta, tiheähköä kuusikkoa VMT-tyypin tuoreella kankaalla. Metsikössä on merkkejä vanhoista hakkuista, mutta nykyisin metsä on lahopuun vähäisyyttä lukuun ottamatta luonnontilaisen kaltainen. Ajouran pohjoispuolista aluerajaa ympäröi sen luoteisosasta pohjoiseen, koilliseen ja itärajan puoliväliin saakka hyvin tiheä, noin seitsemän metriä korkea mäntytaimikko. Itärajan puolivälin eteläpuolella on tiheää, varttuvaa ja varttunutta kuusta kasvava VMT-tyypin tuore kangas. Ajouran eteläpuolista aluerajaa reunustaa sen länsi- ja itäosassa noin viisimetrinen mäntytaimikko ja eteläosassa tiheä koivutaimikko entisellä avohakkuualueella.

Kohteen yleiskuvaus, luontotyypit ja lajit

Kohde sijaitsee loivasti nousevan harjun laella. Ajouran pohjoispuolinen alue on kokonaisuudessaan kallioinen, jolla esiintyy myös muutamia irtolohkareita. Alue koostuu paikoin suurtenkin kalliopaljastumien lomassa olevasta EVT-tyypin kuivahkosta ja ECT-tyypin kuivasta kankaasta. Alueen puusto on varttunutta, jopa vanhojakin puita omaavaa luonnontilaisen kaltaista mäntymetsää, jonka seassa esiintyy varttuvaa, kitukasvuista hieskoivua ja hyvin harvassa vastaavia kuusia. Alueella esiintyy lisäksi kohtalaisesti maalahopuuta. Vanhoja hakkuun merkkejä on nähtävillä vain satunnaisesti, joten on mahdollista, että metsästä on aikoinaan poistettu ainoastaan halutut puuyksilöt ilman laajamittaisia hakkuita. Alueella on lukuisia laajoja kalliopaljastumia, joiden topografia on lännessä ja pohjoisessa loivasti nouseva, kun taas itäosassa ne kohoavat jyrkkinä kalliomuodostelmina. Kalliot ovat korkeimmillaan ajouran pohjoispuolisen alueen eteläosassa, jossa ne yltävät noin kolmen ja paikoin yli neljän metrin korkeuteen niiden itäpuolella olevaan, aluerajan ulkopuolelle jäävään maastoon verrattuna. Osa kallioista on valko-, ja harmaaporonjäkälän, sekä kor-

pikarhunsammalen peittämiä. Alueen kasvilajistoon kuuluvat mm. puolukka, mustikka, juolukka, variksenmarja ja kanerva. Aluerajan pohjois-, ja koillisosissa kohdetta ympäröivä mäntytaimikko yltää pieneltä osin myös aluerajan sisäpuolelle. Ajouran eteläpuolinen alue on puolestaan kokonaisuudessaan avohakkuuta, jolla on nähtävissä kaksi laakeaa kalliopaljastumaa. Hakkuulla on yhä paikoin melko paljon hakkuujätettä.

Maisema- monimuotoisuus- ja virkistyskäyttöarvot

Aluerajauksen läpi kulkevan ajouran pohjoispuolisella kohteen osa-alueella on sekä maisema-, monimuotoisuus- että virkistyskäyttöarvoa alueella esiintyvien selkeästi erottuvien, laajojen, monimuotoisten ja korkeiden kalliomuodostelmien, sekä alueella esiintyvän luonnontilaisen kaltaisen metsän vuoksi. Monimuotoisuusarvoa nostaa lisäksi kohteen länsipuolinen, luonnontilaisen kaltainen kuusimetsä. Virkistyskäyttöarvoon sisältyvät maisemallisten tekijöiden lisäksi myös kohteen tarjoamat marjastusmahdollisuudet ja alueen mahdollinen käyttö hirvenmetsästyksessä, johon läheisen metsäautotien varteen pystytetyt hirvitornit viittaavat.

Lisähuomioita: Ajouran pohjoispuolinen osa kohteesta voi mahdollisesti soveltua suojelualueeksi.

Soveltuvuus kiviainesten ottoon

Kallioalue soveltuu osittain, eteläosastaan kiviainesten ottoon. Ajouran pohjoispuolella olevassa osassa on kohtalaisia luonto-, maisema- ja monikäyttöarvoja. Eteläosassa ei ole erityisiä luonto-, maisema- eikä virkistyskäyttöarvoja.

Sievi

Kohde: Haapakalliot

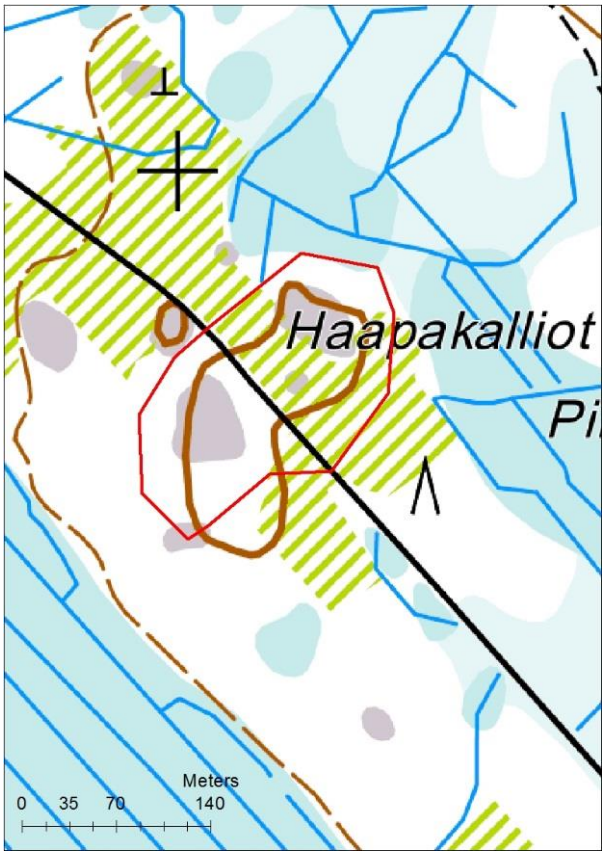

Kunta: Sievi

Tunnus: SMH$-2010-040

Koordinaatit: X: 7096841 Y: 370085

Laatuluokka-arvio: TIEL1995: II

Pinta-ala: 2,49 ha

Kivilaji: Mafinen vulkaniitti

Tilavuusarvio: 43745

Sijainti ja kulkuyhteydet

Kohde sijaitsee noin 16 kilometrin matkan päässä Sievistä. Kohteelle kuljetaan Asemakylän/Korhoskylän kaakkoispuolella kulkevaa tietä ensin Järvenpäähän ja tämän jälkeen koilliseen kääntyvää, kohtuullisen hyvässä kunnossa olevaa metsäautotietä, joka kulkee kohteen läpi. Kohteen lähistöllä ei ole asutusta.

Kohdetta ympäröivät luontotyypit

Kohde on miltei kokonaan avohakkuiden ja taimikkoalueiden ympäröimä. Kohteen pohjois- ja koillispuolella rajausta ympäröi lisäksi kapeana vyöhykkeenä EVT-tyypin kuivahkon kankaan soistuma, jonka puusto on harvahkoa, varttunutta talousmännikköä. Tämän koillispuolella on ojitettua rämemuuttumaa.

Kohteen yleiskuvaus, luontotyypit ja lajit

Kohteen lävistävän metsäautotien koillispuolella on avohakkuualue, jolla kasvaa puolimetristä männyn taimea, joiden seassa on 1-1,5 metristä hieskoivun taimea. Lisäksi jäljellä on vielä muutamia varttuneita mäntyjä ja hieskoivuja. Alue lienee ollut EVT-tyypin kuivahkoa kangasta, nykyisin hakkuulla esiintyy melko runsaasti kanervaa. Kankaalla on myös pieniä, soistuneita laikkuja. Hakkuualueen koillispuolella on viisi erillistä, laakeaa kalliopaljastumaa, jotka kohoavat noin 1-1,5 metriä ympäristöään korkeammalle. Lisäksi alueella on muutamia noin metrin halkaisijan omaavia irtolohkareita. Kallioiden lajistoon kuuluvat mm. harmaa-, valko-, ja palleroporonjäkälä, jauhetorvijäkälä, isohirvenjäkälä, tinajäkälä, kaarrekarve, karttajäkälä, korpikarhunsammal, kalliokarstasammal, kivitierasammal ja korallisammal. Kallioalueen ja sen koillispuolen puusto on harvaa, varttunutta talousmäntyä EVT-tyypin kuivahkolla kankaalla. Metsäautotien lounaispuolinen alue on valtaosin varttunutta talousmäntyä kasvavaa, kallioista EVT- ja ECT-tyypin kuivahkoa ja kuivaa kangasta, jonka seassa on pieniä soistuneita laikkuja. Alueen kalliot ovat samanlaisia kuin edellä, ja alueella on myös irtolohkareita. Tämän lounaispuolella alkaa noin kolmemetrinen, tiheä mäntytaimikko, jonka maaperä on hakkuun yhteydessä todennäköisesti käännetty. Esiin on noussut irtolohkareita, joiden halkaisijoiden läpimitat vaihtelevat puolesta metristä miltei metriin. Alueen eläimistöstä tavattiin merkkejä vain hirven papanakasan muodossa.

Maisema- monimuotoisuus- ja virkistyskäyttöarvot

Kohteella ei ole juurikaan maisema-, monimuotoisuus-, tai virkistyskäyttöarvoa, koska sekä kohde että sen lähiympäristö ovat suurelta osin avohakkuuta ja taimikkoa. Muilta osin kohde on talouskäytössä olevaa mäntymetsää, ja loput ympäristöstä ojitusaluetta. Alueella saattaa olla jonkinasteista virkistyskäyttöarvoa marjastus-, tai sienestystarkoituksessa.

Soveltuvuus kiviainesten ottoon

Kallioalue soveltuu kiviainesten ottoon, koska alueella ei ole erityisiä luonto-, maisema- eikä virkistyskäyttöarvoja.

Kohde: Mustamäki

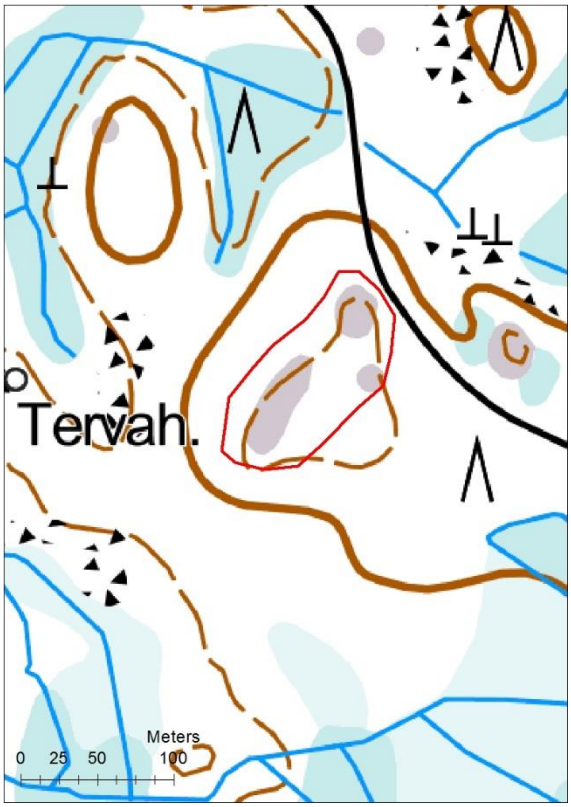

Kunta: Sievi

Tunnus: HCBJ-2015-16

Koordinaatit: X: 7088569 Y: 366567

Laatuluokka-arvio: TIEL1995: II

Pinta-ala: 0,86 ha.

Kivilaji: 1. Felsinen vulkaniitti, 2. pegmatiitti

Tilavuusarvio: ei toistaiseksi tiedossa

Sijainti ja kulkuyhteydet

Kohde sijaitsee noin 15 kilometrin matkan päässä Sievistä lännen suuntaan. Tieltä 28 kääntyy etelään tienhaara, joka pitkin kuljetaan Huhtalan ohitse ja edelleen kaakkoon. Hyväkuntoinen soratie kulkee aivan kohteen koillisrajan vieritse. Alueen lähistöllä ei ole asutusta.

Kohdetta ympäröivät luontotyypit

Kohteen kaakkois- ja eteläpuolella on kohteen alueellekin yltävää varttuvaa talousmännikköä. Kohteen lounaispuolella kasvaa varttuvaa hieskoivua, jonka seassa on myös jonkin verran nuorta ja varttuvaa kuusta. Tämä on todennäköisesti hieman muuttunutta VMT-tyypin tuoretta kangasta. Kohteen luoteispuolella kasvaa noin viisimetristä varttuvaa männikköä, joka yltää osin aluerajan sisäpuolelle.

Kohteen yleiskuvaus, luontotyypit ja lajit

Kohteella on hieman yli metrin ympäröivää maastoa korkeammalle kohoava kalliopaljastuma. Kalliot ovat valtaosin harmaa-, pallero- ja valkoporonjäkäläpeitteisiä. Muihin niillä esiintyviin lajeihin kuuluvat mm. kivitierasammal, kalliokarstasammal, seinäsammal, korpikarhunsammal, puna- ja jauhetorvijäkälä, tinajäkälä ja kaarrekarve. Kallioilla puusto on harvaa, noin 2,5 metristä mäntytaimikkoa. Kallioalueen ympäristössä puusto koostuu melko tiheässä kasvavista, noin neljä metrisistä nuorista männyistä, sekä osin tätä pidemmistäkin varttuvista männyistä. Seassa esiintyy lisäksi paikoin kuusen taimia, nuoria kuusia, hieskoivun taimia, nuorta ja varttuvaa hieskoivua, sekä kallioilla muutamia varttuvia, osin kitukasvuisia mäntyjä. Kallioalueella

esiintyy hieman ClT-tyypin karukkokangasta ja ECT-tyypin kuivaa kangasta. Kallioiden lomassa puolestaan on mahdollisesti ollut aiemmin EVT-tyypin kuivahkoa kangasta, joka on metsätaloustoimenpiteiden aiheuttamien elinympäristömuutosten seurauksena alkanut muistuttaa kuivaa kangasta. Kohteen kaakkois- ja eteläreunalla on varttuvaa, harvennettua talousmännikköä. Metsikön alueella on mahdollisesti ollut aikoinaan VMT-tyypin tuoretta kangasta, joka muistuttaa nykyisin jo kuivahkoa kangasta. Kohteen luoteisreunalla puusto koostuu noin viisimetrisestä varttuvasta männystä, jonka seassa kasvaa hieman myös varttuvaa hieskoivua.

Maisema- monimuotoisuus- ja virkistyskäyttöarvot

Kohteella ei ole juurikaan maisema-, monimuotoisuus- tai virkistyskäyttöarvoja käsiteltyjen metsien vuoksi. Kallioiden maisema-arvoa alentaa alueella oleva taimikko, ja lisäksi kallioalue on muutoinkin suhteellisen pienialainen ja melko matala.

Soveltuvuus kiviainesten ottoon

Kallioalue soveltuu kiviainesten ottoon, koska alueella ei ole erityisiä luonto-, maisema- eikä virkistyskäyttöarvoja.

Kohde: Nuoliharju

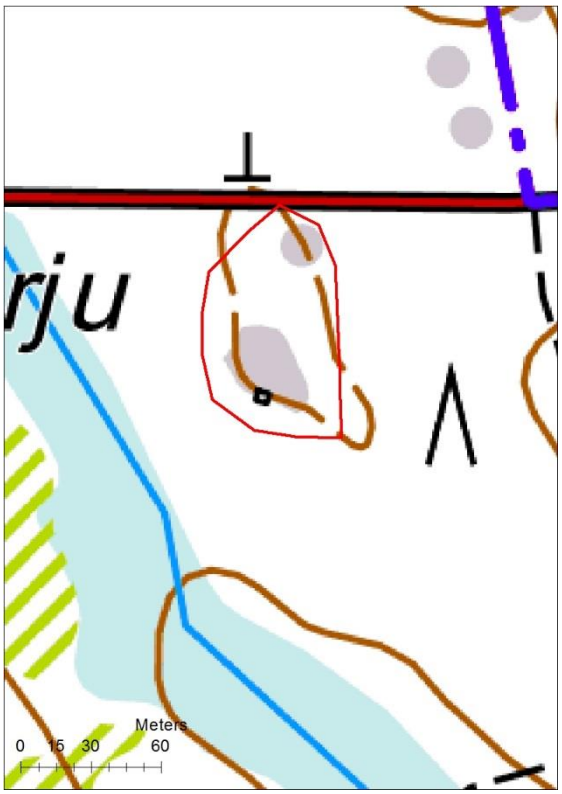

Kunta: Sievi

Tunnus: HCBJ-2015-13

Koordinaatit: X: 7102502 Y: 369742

Laatuluokka-arvio: TIEL1995: II

Pinta-ala: 0,46 ha.

Kivilaji: 1. Inter. vulk. 2. pegmatiitti

Tilavuusarvio: ei toistaiseksi tiedossa

Sijainti ja kulkuyhteydet

Kohde sijaitsee noin seitsemän kilometrin matkan päässä Sievin Asemakylältä koillisen suuntaan, Asemakylän ja Ylivieskan väliseltä 86-tieltä luoteeseen kääntyvän hyvä-kuntoisen metsäautotien varrella. Kohde rajautuu osittain sen pohjoispuolella kulkevaan metsäautotiehen. Kohteen lähialueilla ei ole asutusta.

Kohdetta ympäröivät luontotyypit

Kohdetta ympäröivät molemmat kohteellakin esiintyvät luontotyypit: varttunut metsä kohteen pohjoispäädyssä ja entinen avohakkuualue kohteen eteläpäädyn ympärillä.

Kohteen yleiskuvaus, luontotyypit ja lajit

Kohteen pohjoisosassa on varttunutta, harvaa männikköä, jonka seassa kasvaa hieman myös varttuvaa ja varttunutta kuusta, varttuvaa hieskoivua ja varttunutta haapaa. Kangas on todennäköisesti ollut ennen

metsätaloustoimenpiteiden muuttavaa vaikutusta VMT-tyypin tuoretta kangasta, joka muistuttaa nykyisin jo kuivahkoa kangasta. Alueen kalliot ovat valtaosin maannoksen ja karikkeen peitossa. Eteläosassa aluetta on lisäksi kalliopaljastumia, jotka ovat enimmäkseen valko-, ja harmaaporonjäkälän peittämiä. Muita kallioilla esiintyviä lajeja ovat mm. seinä- ja kivikynsisammal, puna- ja puikkotorvijäkälä, sekä karttajäkälä. Kohteen eteläosa on entistä avohakkuualuetta, joka on nykyisin 2,5 metristen nuorten hieskoivujen ja hieskoivun taimien valloittama. Näiden seassa on keskimäärin 1,5 metrisiä männyn taimia. Alueella on hieman myös nuorta mäntyä, lisäksi paikoin esiintyy nuorta ja varttuvaa kuusta.

Maisema- monimuotoisuus- ja virkistyskäyttöarvot

Kohteella ei ole merkittäviä maisema-, monimuotoisuus- tai virkistyskäyttöarvoja, sillä kohde muodostuu käsitellystä metsätalousmetsästä ja entisestä avohakkuualueesta. Pohjoisosan metsäalueella on hieman maisemallista arvoa metsäautotiellä kulkijoille, sillä metsä peittää osaltaan näkyvyyttä sen eteläpuoliselle hakkuualueelle ja metsä jatkuu yhtenäisenä kohteen ulkopuolelle kohti länttä. Kohteella esiintyvät kalliot ovat pienialaisia eivätkä erotu maisemassa mataluutensa ja niitä peittävän kasvillisuuden takia. Kohteella saattaa yhä olla jonkinlaista pienimuotoista virkistyskäyttöä, sillä kohteen eteläosassa on pienikokoinen peltikoppiasumus ulkopenkkeineen.

Soveltuvuus kiviainesten ottoon

Kallioalue soveltuu kiviainesten ottoon, koska alueella ei ole erityisiä luonto-, maisema- eikä virkistyskäyttöarvoja.

Ylivieska

Kohde: Asemakangas

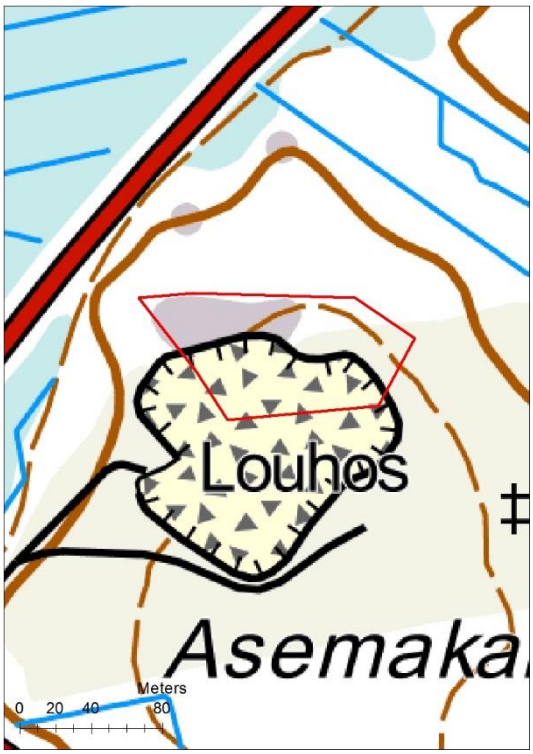

Kunta: Ylivieska

Tunnus: SMH$-2010-020

Koordinaatit: X: 7114751 Y: 389569

Laatuluokka-arvio: TIEL1995: III

Pinta-ala: 0,76 ha.

Kivilaji: Gabro

Tilavuusarvio: 17562

Sijainti ja kulkuyhteydet

Kohde sijaitsee noin 11 kilometrin matkan päässä Ylivieskasta koilliseen, tien 86 itäpuolella. Tien ja kohteen länsirajan välinen etäisyys on vain 37 metriä.

Kohdetta ympäröivät luontotyypit

Kohteen eteläpuolella on aktiivisessa toiminnassa oleva kiviaineksen ottoalue. Kohteen länsi-luoteispuolella on harvennettu, varttunutta kuusta kasvava metsä. Seassa esiintyy lisäksi varttuvaa kuusta, mäntyä ja hieskoivua. Metsä lienee ollut aiemmin VMT-tyypin tuoretta kangasta, mutta on harvennuksen seurauksena muuttunut lajistoltaan valokasvien suuntaan. Kohteen pohjoispuolella on aurattu ja harvennettu, varttuvaa ja varttunutta kuusta kasvava metsäalue. Lisäksi metsässä esiintyy nuorta kuusta, varttuvaa ja varttunutta hieskoivua ja varttuvaa mäntyä. Metsä on todennäköisesti ollut aikoinaan osin soistunutta VMT-tyypin tuoretta kangasta, mutta aurauksen ja harvennuksen myötä myös tämän alueen kasvilajisto on muuttunut valokasvien suuntaan ja muistuttaa jo kuivahkoa kangasta.

Kohteen yleiskuvaus, luontotyypit ja lajit

Kohde sijaitsee loivasti nousevan, pienen ja matalahkon harjun laella. Kohteen aluerajan pohjoisosassa on kapea sekametsäinen kaistale, jonka puusto koostuu varttuvasta männystä, jonka seassa esiintyy lisäksi nuorta mäntyä, nuorta ja varttuvaa kuusta, sekä nuorta, varttuvaa ja varttunutta hieskoivua. Alue on saattanut olla VMT-tyypin tuoretta kangasta, mutta on ympäristössä tehtyjen metsätalous- ja soranottotoimenpiteiden seurauksena muuttunut kuivahkoa ja osin myös kuivaa kangasta muistuttavaksi. Alueella on pieniä kalliopaljastumia, joiden seassa on myös irtolohkareita. Nämä ovat valtaosin maannoksen ja karikkeen, ja osittain poronjäkälien ja seinäsammalen peitossa. Kohteen eteläosa on aktiivisessa käytössä olevaa kiviainesaluetta.

Maisema- monimuotoisuus- ja virkistyskäyttöarvot

Kohteella ei ole käytännössä lainkaan monimuotoisuus- tai virkistyskäyttöarvoa soranottoalueen, käsiteltyjen talousmetsien ja valtatien läheisyyden vuoksi. Lisäksi kohteella esiintyvät kalliot ja irtolohkareet eivät

juurikaan erotu maastosta, sillä ne ovat matalia ja pääosin maannoksen, karikkeen ja kasviston peitossa. Kohteella on ainoastaan maisemallista merkitystä sen vuoksi, että se estää suoran näkyvyyden valtatieltä soranottoalueelle.

Soveltuvuus kiviainesten ottoon

Kallioalue soveltuu ehdollisesti kiviainesten ottoon, koska alueella ei ole erityisiä luonto-, maisema- eikä virkistyskäyttöarvoja, mutta etäisyys yleiseen tiehen on huomattavasti ohjearvoa pienempi.

Kohde: Kekajärvi itä

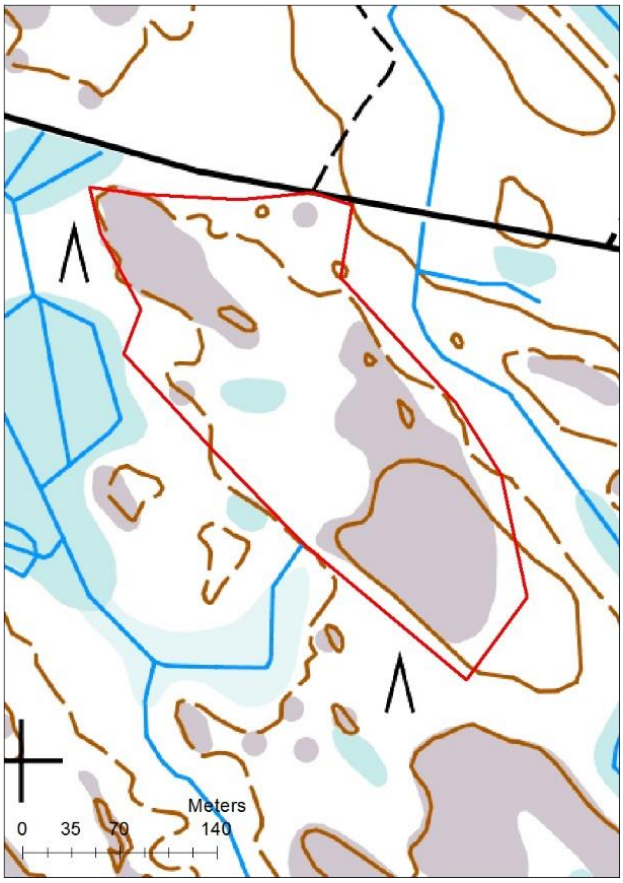

Kunta: Ylivieska

Tunnus: SMH$-2010-003

Koordinaatit: X:7115249 Y: 382219

Laatuluokka-arvio: TIEL1995: IV

Pinta-ala: 5,42 ha

Kivilaji: Intermediäärinen porfyriitti

Tilavuusarvio: 148218

Sijainti ja kulkuyhteydet

Kohde sijaitsee noin yhdeksän kilometrin matkan päässä Ylivieskasta. Kohde on Ylivieskasta Ouluun lähtevän 86-tien luoteispuolella. Kohteelle kuljetaan kääntymällä 86-tieltä Järviperään johtavalle tielle, jolta käännytään edelleen Kekajärven koillispuolitse kulkevalle tielle. Kohde sijaitsee tämän hyväkuntoisen soratien eteläpuolella osittain tiehen rajoittuen. Kartalla lähin asuinrakennus on merkitty noin 650 metrin päähän kohteesta.

Kohdetta ympäröivät luontotyypit

Kohdetta ympäröivät sekä pääosin metsätalouskäytössä olevat kangasalueet että ojitetut soistumat tai suot. Kohteen kaakkoisosaa reunustavat avohakkuu ja mäntytaimikko. Lounaisrajalla on erittäin pienialainen, ojittamaton OlSN-suolaikku. Tämän luoteispuolella rajausta reunustaa kapeana vyöhykkeenä osin soistunut mäntytaimikko, jossa kasvaa myös runsaasti koivun taimea. Tämän lounaispuolella on suhteellisen pienialaisena laikkuna varttunutta metsää VMT-tyypin tuoreella kankaalla. Luoteiskulmauksessa on tiheää, varttunutta kuusikkoa ojitetulla turvekankaalla.

Kohteen yleiskuvaus, luontotyypit ja lajit

Kohteella esiintyy lukuisia kalliopaljastumia, jotka ovat itäosissa laakeita ja melko matalia, kun taas etelälänsiosissa kalliot kohoavat paikoin kaksi-kolme metriä ympäristöään korkeammalle selkeästi erottuvina muodostumina. Lounaisosassa kohteen rajan tuntumassa on jyrkännemäinen, kaakko-luode -suuntainen, pitkittäinen kalliomuodostelma, jonka koillispuolinen alue on kallion lounaispuoleista aluetta noin kolme metriä korkeammalla. Kallion lounaispuolella on ympäristöstä erottumaton, sammalpeitteinen, pienialai-

nen mesotrofinen lähde (382249, 7115119). Lähteessä kasvaa mm. hetesirppisammalta, haprarahkasammalta ja harmaasaraa. Kohteen luoteisosassa on laajahko, kukkulamaisena ympäristöstään erottuva, pariin metriin kohoava kalliomuodostelma. Kohteen kalliot ovat suurimmaksi osaksi harmaa-, valko-, ja palleroporonjäkälän ja seinäsammalen peittämiä. Muita kallioilla esiintyviä lajeja ovat mm. puna-, puikko- ja jauhetorvijäkälä, karttajäkälä, tinajäkälä ja kaarrekarve. Valtaosa kohteesta on kahdesta-neljään metriä korkeaa mäntytaimikkoa, jonka seassa on lisäksi hieskoivun taimia, sekä paikoin varttuvaa hieskoivua ja kuusta. Taimikkoalueilla on sekä kuivahkoa EVT-tyypin että kuivaa ECT-tyypin kangasta, pohjoisosassa aluerajausta on saattanut olla alun perin myös VMT-tyypin tuoretta kangasta. Kohteen kaakkoiskulmassa on laajahko avohakkuualue, jolla on jäljellä muutama varttunut mänty, hieskoivu ja haapa. Avohakkuulla on myös näkyvillä muutamia kalliopaljastumia ja noin metrin halkaisijan omaavia irtolohkareita. Kohteen eteläosassa on lisäksi pienehkö alue n. 1,5 metristä mäntytaimikkoa. Aluerajauksen länsiosassa on lisäksi pienialainen, OlLkN-mainen suolaikku, joka on nykyisin nuorten hieskoivujen valtaama. Kohteen koillisosassa on vastikään harvennettu, noin kuusi-seitsemän metristä varttuvaa mäntyä kasvava alue, jolla on myös jonkin verran varttuvaa kuusta ja hieskoivun taimia. Metsäalue on VMT-tyypin tuoretta kangasta lehtomaisilla vivahteilla. Alueella esiintyy harvalukuisena mm. korpi-imarretta, metsäalvejuurta ja oravanmarjaa. Maaperä on kivinen ja kallioinen, mutta suurelta osin seinäsammalen ja maa-aineksen peittämää. Metsikössä on myös vielä näkyvillä metsäkoneen ajouria.

Maisema- monimuotoisuus- ja virkistyskäyttöarvot

Kohteella on maisema-arvoa poronjäkäläpeitteisten, paikoin korkeahkojenkin kalliomuodostelmiensa vuoksi, mutta näitä lukuun ottamatta maisema-, monimuotoisuus-, ja virkistyskäyttöarvot ovat pääosin hävinneet hakkuiden ja metsänkäsittelyn seurauksena. Kohteella on kuitenkin pieni lähde-esiintymä, tosin lähteen ympäristö on nykyisin mäntytaimikkoa.

Soveltuvuus kiviainesten ottoon

Kallioalue soveltuu kiviainesten ottoon, koska alueella ei ole erityisiä luonto-, maisema- eikä virkistyskäyttöarvoja.

Taivalkoski

Kohde: Koivuvaara

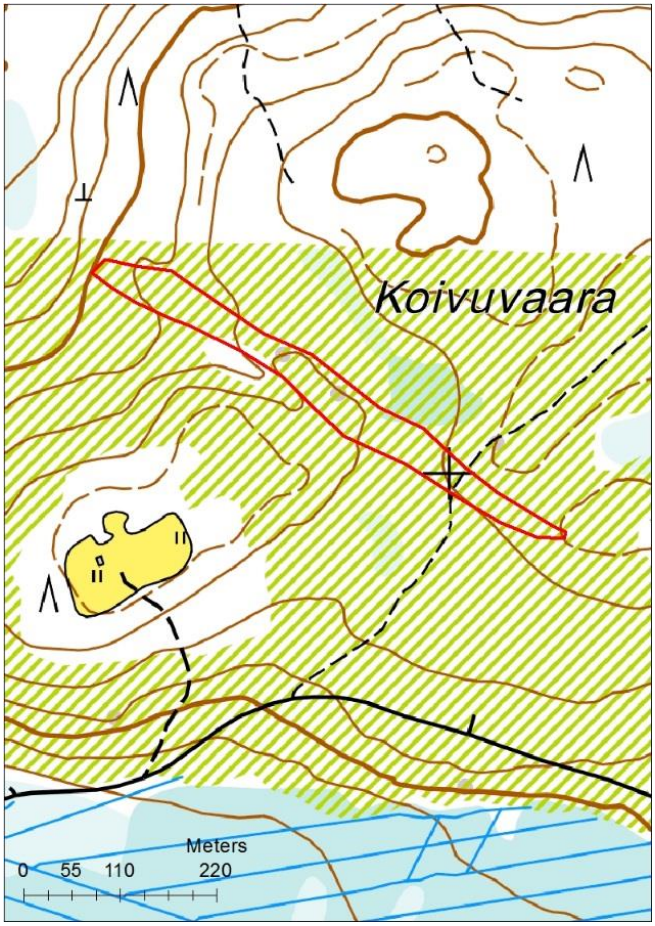

Kunta: Taivalkoski

Tunnus: PJL3-2012-23

Koordinaatit: X: 7264109 Y: 544850

Laatuluokka-arvio: TIEL1995: II

Pinta-ala: 2,29 ha

Kivilaji: Diabaasi

Tilavuusarvio: 274824

Sijainti ja kulkuyhteydet

Kohde sijaitsee noin 15 kilometriä Taivalkoskelta Oulun suuntaan 20-tien kaakkoispuolella. Em. tien ja kohteen aluerajan välinen etäisyys on lyhimmillään n. 650 metriä. Kohteelle kuljettaessa käännytään 20-tieltä ensin Rantalaan kulkevalle tielle, jolta käännytään edelleen Ojalaan. Em. tie on erittäin hyväkuntoinen soratie, jonka pohjoispuolella kohde sijaitsee. Kohteen alueraja on n. 250 metrin päässä soratiestä. Soratieltä lähtee kohteelle myös huonokuntoinen ajoura, joka kulkee kohteen aluerajauksen kaakkoisosan läpi. Ilmakuvatarkastelun perusteella kohteen lähistöllä on yksi asuinrakennus pihapiireineen, joka sijaitsee n. 200 metrin etäisyydellä aluerajauksesta.

Kohdetta ympäröivät luontotyypit

Kohteen ympäristöstä valtaosa on mäntytaimikkoa. Kohteen lounaispuoleisen rajan välittömässä läheisyydessä on pienialainen hakkaamaton metsälaikku, jonka reunaosat laskevat jyrkästi muuta ympäristöä huomattavasti matalammalle tasolle. Painanteen pohjalla on mesotrofinen lähde (544760, 7264124). Lähteessä ja sen välittömässä läheisyydessä esiintyviä lajeja ovat hetesirppisammal, okarahkasammal, jokapaikansara ja vesisara. Lähteen läheisyydessä on hyvin pienialaisesti korpimaista soistumaa, sen sijaan painanteen rinteet ovat yläosissa MCClT -tyypin kuivaa kangasta ja alempana EMT-tyypin kuivahkoa kangasta. Kohteen luoteisosan pohjoispuolella on pohjoiseen päin mentäessä ensin kapea vyöhyke rajauksen ulkopuolelle jäävää taimikkoa, jonka pohjoispuolella alkaa laaja, EMT -tyypin kuivahko kangas, jonka puusto on varttuvaa kasvatusmäntyä. Kohteen keskiosan tuntumassa koillispuolisen rajan läheisyydessä on puolestaan muutamia pieniä avovesilätäköitäkin omaava soistunut, harvapuustoinen, pääosin kitukasvuista varttunutta mäntyä kasvava metsälaikku.

Kohteen yleiskuvaus, luontotyypit ja lajit

Kohde on loivasti nousevan harjun laella. Kohteella on pari kalliopaljastumaa ja alueella esiintyy paikoin myös enimmillään noin metrin halkaisijan omaavia irtolohkareita. Kohteen alue on suhteellisen pienet korkeuserot omaavaa, pienimuotoisesti kumpuilevaa maastoa loivine rinteineen. Kohde on kokonaisuudessaan mäntytaimikkoa. Taimet ovat keskimäärin n. 2,5 metriä pitkiä. Seassa on jonkin verran myös varttuvaa mäntyä ja muutamia varttuvia kuusia. Kohteella havaituista kalliopaljastumista ensimmäinen on kohteen lounaisrajalla em. lähdettä ympäröivän hakkaamattoman metsälaikun koillispuolella. Toinen kalliopaljastuma on kohteen luoteispäädyssä, jolta käsin on hyvin nähtävissä länteen päin avautuva vaaramaisema kalliota ympäröivän taimikon ollessa yhä matalaa. Kohde on saattanut olla alkuperäiseltä metsätyypiltään joko EMT -tyypin kuivahkoa kangasta, MCClT -tyypin kuivaa kangasta tai molempien tyyppien mosaiikkia. Nykyisin alueen kenttäkerros on monin paikoin kanervavaltainen. Lisäksi kohteella esiintyy mm. mustikkaa, puolukkaa ja variksenmarjaa. Kanervavaltaisten osien pohjakerroksessa on paikoin runsaasti seinäsammalta. Kohteen kalliopaljastuma- ja irtolohkarepaikkojen lajeihin lukeutuvat mm. kaarrekarve, karttajäkälä, tinajäkälä, harmaa-, puna-, ja jauhetorvijäkälä, valkoporonjäkälä, sekä kivikynsi- ja kangaskarhunsammal. Kohteen eläinlajistosta saatiin viitteitä vain ulosteiden perusteella: alueella oli runsaasti hirven papanakasoja, sekä muutama vastaava poron tuotos. Lisäksi rajauksen välittömässä läheisyydessä havaittiin metsäkanalinnun, luultavasti teeren ulosteet.

Maisema- monimuotoisuus- ja virkistyskäyttöarvot

Kohteen omat maisema-, monimuotoisuus- ja virkistyskäyttöarvot on valtaosin menetetty hakkuun seurauksena. Kohteen luoteisosista avautuu kuitenkin vaaramaisema lännen suuntaan taimikon ollessa yhä matalaa. Kohteen luoteispääty on myös nähtävissä läheiseltä 20-tieltä osana vaaramaisemaa, vaikkakin laaja taimikkoalue erottuu ympäristöstään poikkeavana matalamman puustonsa takia. Kohde on puoliksi valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen MAO110127, Iijoen keskijuoksun kulttuurimaisema, rajauksen sisällä. Vaikka kohteen omat luontoarvot ovat vähäiset, on rajauksen välittömässä läheisyydessä kuitenkin Metsälailla suojeltu, lähdettä ympäröivä hakkaamaton metsälaikku.

Soveltuvuus kiviainesten ottoon

Kallioalue soveltuu ehdollisesti kiviainesten ottoon, koska alueella sinänsä ei ole erityisiä luonto-, maisema- eikä virkistyskäyttöarvoja, mutta toiminnan suunnittelussa on otettava huomioon e. m. metsälakikohde ja Iijoen maisema-alueen arvot. Suojapuuston säilyttäminen Iijoen laakson puoleisessa päässä ja toiminnan vaiheistaminen niin, että luoteeseen laskeva rinne avataan vasta ympäröivän puuston vartuttua, riittänee turvaamaan maisema-arvojen säilymisen.